

Minister Klimatu i Środowiska

DLŁ-WNO.050.99.2024.MK
3286138.13062713.10670600u
Warszawa, 08-09-2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację pana Posła Adama Diedzica w sprawie branży drzewnej, K10INT3705, przedstawiam poniższe informacje.

- 1. Czy są prowadzone prace nad rozwiązaniami, które będą pozwalały przedsiębiorcom z branży drzewnej dokonywać zakupów częściej niż 2 razy w roku lub na bieżąco, aby uniknąć sytuacji, takiej jak ma to miejsce obecnie?***

Ministerstwo Klimatu i Środowiska rozumie potrzeby sektora drzewnego, dlatego 23 stycznia br. Pani Minister Klimatu i Środowiska spotkała się z przedstawicielami przemysłu drzewnego. W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele Ministerstwa Rozwoju i Technologii oraz członkowie stowarzyszeń Papierników Polskich, Producentów Płyt Drewnopochodnych, Przemysłu Tartaczno, Polskiej Izby Gospodarczej Przemysłu Drzewnego, Związku Polskie Okna i Drzwi, Ogólnopolskiego Związku Pracodawców Przemysłu Drzewnego, Ogólnopolskiej Izby Gospodarczej Producentów Mebli, Polskiego Komitetu Narodowego EPAL, firmy Stelmet, a także zastępca Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych. Było to pierwsze spotkanie, na którym goście zakomunikowali potrzeby przemysłu drzewnego.

W trosce o sektor drzewny już 15 marca ogłoszony został pakiet dla przemysłu, którego celem jest stworzenie warunków dla stabilnego rozwoju firm w tym sektorze, w obecnej sytuacji rynkowej. Pakiet dla przemysłu drzewnego obejmuje:

- zwiększenie procenta puli drewna przeznaczonego dla stałych, sprawdzonych klientów;

- większe premiowanie przy sprzedaży intensywności przerobu drewna – im bardziej korzystne dla gospodarki, zaawansowane (głębsze) wykorzystanie drewna, tym większa premia;
- oferowanie produktu drzewnego dostosowanego do potrzeb polskich nabywców, a nie zagranicznych np. z dalekiego wschodu;
- proklimatyczną lokalność – premię dla kupców przerabiających drewno bliżej miejsca pozyskania, aby uniknąć zbędnie generującego CO₂ nieracjonalnego transportu drewna;
- eliminację nieuczciwych kupujących przez efektywną kontrolę rzeczywistego sposobu i miejsca przerobu drewna. Przedsiębiorcy unikający kontroli nie otrzymają punktów;
- eliminację zjawiska sztucznego popytu na drewno;
- większą stabilność i pewniejszą przyszłość, łatwiejsze planowanie – wprowadzenie opcji półrocznej umowy na zakup drewna;
- transparentność sprzedaży drewna – pełną jawność nabywców i wartości umów, w tym deklaracji przerobu;
- uwolnienie dla przemysłu drewna pełnowartościowego, grubego, które dziś jest używane w energetyce (definiowanie kategorii drewna energetycznego).

Pakiet ten został stworzony na bazie licznych postulatów stowarzyszeń i organizacji zrzeszających przedsiębiorców branży drzewnej. Wyznacza on kierunek zmian, który obecnie przeformułowywany jest na konkretne wdrożenia. Szczegółowe rozwiązania zostaną wypracowane na dedykowanych spotkaniach z przedstawicielami przemysłu drzewnego, Lasów Państwowych oraz strony społecznej. Wśród nabywców drewna przeprowadzona została ankieta (przez Lasy Państwowe we współpracy z Ministerstwem Klimatu i Środowiska), aby ostateczne rozwiązania wypracowane w dialogu precyzyjnie i konkretnie odpowiadały na ich potrzeby.

W MKiŚ już trwają prace nad rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie szczegółowych cech jakościowo-wymiarowych drewna energetycznego. Celem rozporządzenia będzie ograniczenie możliwości wykorzystania pełnowartościowego drewna w energetyce zawodowej (tzn. wytwarzającej i przesyłającej energię). Oznacza to, że zamiast do kotłów elektrowni drewno będzie trafiać do przemysłu drzewnego. Obecnie rozporządzenie jest na etapie konsultacji w Rządowym Centrum Legislacji.

W trosce o sytuację przemysłu drzewnego w dniu 28 czerwca 2024 r. w siedzibie Dyrekcji Generalnej LP odbyło się spotkanie dotyczące możliwości ograniczenia eksportu drewna okrągłego z Polski. W spotkaniu wzięli udział przedstawiciel Ministerstwa Finansów,

Krajowej Administracji Skarbowej, Ministerstwa Rozwoju i technologii, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego, Najwyższej Izby Kontroli, Komendy Głównej Policji, Głównego Inspektoratu Transportu Drogowego, Urzędu Dozoru Technicznego, Zarządu Morskiego Portu Gdańsk S.A., Polskiej Izby Gospodarczej Przemysłu Drzewnego. Spotkanie potwierdziło złożony charakter zjawiska eksportu drewna, a dalszy postęp prac w zakresie wsparcia przemysłu drzewnego wymaga zaangażowania wielu resortów i instytucji.

Przedstawiciele branży drzewnej są aktywnie włączani do różnych inicjatyw Ministerstwa Klimatu i Środowiska - w tym są członkami ministerialnego zespołu do spraw wzmocnienia ochrony lasów cennych przyrodniczo i ważnych społecznie. Biorą oni również udział w Ogólnopolskiej Naradzie o Lasach.

Od kwietnia bieżącego roku trwa Ogólnopolska Narada o Lasach. Jest to cykl spotkań mających na celu kontynuację procesu kompleksowej transformacji gospodarki leśnej i stanowi odpowiedź na potrzebę dialogu ze społeczeństwem na temat sposobu prowadzenia gospodarki leśnej. Odwołuje się również do najlepszych osiągnięć wielu pokoleń polskich leśników, przyrodników, naukowców i innych podmiotów. Podczas prac stolikowych identyfikowane są ryzyka oraz potencjalne skutki ekonomiczne i gospodarcze, niezbędne działania ograniczające negatywne skutki oraz działania osłonowe. Ministerstwo Klimatu i Środowiska zdaje sobie sprawę, że obecna perspektywa finansowa UE niesie za sobą olbrzymie możliwości i szanse dla finansowania przedsięwzięć realizujących zieloną transformację oraz wspierających przekształcenia w branżach nią dotkniętych.

W Ministerstwie Klimatu i Środowiska oraz w Lasach Państwowych trwają dalsze prace nad zmianą systemu sprzedaży drewna na rok 2025, pierwsze zmiany wejdą nawet już pod koniec 2024. Zmianie ulegnie ilość drewna przeznaczanego na otwartą sprzedaż, skorygowana zostanie polityka i algorytmów wyznaczania cen wywoławczych.

Obecnie zgodnie z obowiązującymi i projektowanymi zasadami sprzedaży drewna przedsiębiorcy mają możliwość uczestnictwa w procedurze sprzedaży realizowanej w ramach aukcji zwykłych w aplikacji e-drewno przez cały rok. Mogą też korzystać ze sprzedaży na Portalu Leśno Drzewnym oraz w systemie detalicznym w nadleśnictwach. Szczegółowe zasady sprzedaży drewna można znaleźć na Portalu Leśno-Drzewnym pod linkiem: https://drewno.zilp.lasy.gov.pl/drewno/pld_2024_-_prezentacja_dla_klientow.pdf

W październiku 2023 r. Lasy Państwowe przedstawiły nowe zasady sprzedaży drewna na lata 2024-2026. W 2024 r. procedury sprzedaży ofertowej odbywają się trzy razy do roku, a nie jak wcześniej, dwa razy. Wprowadzono też nową punktację związaną z głębokością przerobu drewna. Rok 2024 r. podzielony na trzy interwały czasowe po cztery miesiące. Pierwsza tercja jako okres sprzedaży skończyła się w kwietniu, kolejna w sierpniu. Obecnie następuje ostatnia.

Zdecydowana większość pozyskiwanego przez LP drewna przeznaczana jest dla przedsiębiorców i kupowana za pośrednictwem Portalu Leśno-Drzewnego (70 proc. oferowanej miąższości) oraz w systemie sprzedaży aukcyjnej (30 proc.), co razem stanowi około 80 proc. łącznej oferty PGL LP. Pozostałe 20 proc. trafia do sprzedaży detalicznej, skierowanej głównie do odbiorców indywidualnych.

Na tzw. aukcjach systemowych drewno mogą kupować wszyscy przedsiębiorcy, także podmioty nowe, nieposiadające historii zakupów. Trafia na nie również drewno, którego nie udało się sprzedać w ramach Portalu Leśno-Drzewnego. Przedsiębiorcy mogą też nabywać surowiec na aukcjach e-drewno, które odbywają się na bieżąco jednak oferty nadleśnictw są tu incydentalne i często dotyczą niewielkich mas surowca.

2. Czy Lasy Państwowe zamierzają powrócić do certyfikacji gospodarki w systemie FSC, którego posiadanie pozwalało przedsiębiorcom z branży drzewnej prowadzić działalność na terenie całego świata?

Ministerstwo Klimatu i Środowiska zmieniło dotychczasową politykę w sprawie stosowania certyfikacji Forest Stewardship Council (FSC) w jednostkach Lasów Państwowych, podejmując działania niezwłocznie po rozpoczęciu funkcjonowania nowego Kierownictwa resortu. Działania wpisują się w oczekiwania polskich przedsiębiorców przemysłu drzewnego, którym zależy na dostarczaniu na rynek, również zagraniczny, produktów certyfikowanych cieszących się większym uznaniem wśród konsumentów. Stanowią także odpowiedź na postulaty organizacji przyrodniczych i społecznych zwracających uwagę na potrzebę prowadzenia zrównoważonej polityki leśnej wzmacniającej funkcje przyrodnicze i społeczne lasu.

W dniu 29.02. br. odbyło się spotkanie przedstawicieli Ministerstwa oraz Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych z organizacją FSC International, podczas którego rozmawiano między innymi na temat kształtu nowej umowy licencyjnej na znak towarowy

FSC. Jednocześnie został powołany zespół roboczy (nieformalny), który cały czas pracuje nad szczegółowymi rozwiązaniami służącymi przywróceniu certyfikacji FSC w skali ogólnokrajowej (DGLP, MKiŚ, FSC Polska).

Kierownictwo Ministerstwa dąży do możliwie pilnego sfinalizowania prac mających na celu wdrożenie FSC w kraju. Zakończył się właśnie proces uzgadniania pomiędzy FSC Polska a DGLP ramowej umowy licencyjnej dla Systemu Certyfikacji FSC w Polsce. Ramowa umowa będzie stanowić wzór dla wszystkich dyrekcji regionalnych LP. Podpisywanie umów (elektronicznie) będzie miało miejsce przed rozpoczęciem audytu certyfikacyjnego w tym systemie w każdej RDLP. Zakończenie negocjacji umowy licencyjnej oznacza, że można przystąpić do wznawiania certyfikatów w systemie FSC w regionalnych dyrekcjach. Obecnie DGLP, w porozumieniu z dyrekcjami regionalnymi LP, określa harmonogram przystępowania RDLP do wyboru jednostki certyfikującej. RDLP będą na bieżąco przekazywać informacje na temat postępu prac przy uzyskiwaniu certyfikatu. W międzyczasie, 2 lipca br. został opublikowany przejściowy standard FSC dla Polski, tj. Standard Odpowiedzialnej Gospodarki Leśnej FSC w Polsce, który wejdzie w życie 1 października br. a jego obowiązywanie zakończy się 30 września 2025 r. Priorytetem dla Ministerstwa jest dążenie do przywrócenia certyfikatu dla Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku.

Pierwszy certyfikat FSC potwierdzający pozyskanie drewna w wyniku odpowiedzialnego gospodarowania został wydany na świecie w 1993 roku, natomiast w Polsce już w 1996 roku taki certyfikat otrzymała RDLP w Gdańsku. Certyfikatem FSC były objęte prawie wszystkie jednostki Lasów Państwowych - w I poł. 2022 r. certyfikat objął 70% powierzchni leśnej kraju, natomiast w lutym 2024 r. certyfikat obejmował już tylko 4 z 17 regionalnych dyrekcji LP (Katowice, Szczecin, Szczecinek i Zielona Góra, co stanowiło 2,3 miliona hektarów lasów, czyli ok. 24% powierzchni leśnej Polski). Obecnie, korzystając z możliwości tzw. derogacji, w dwóch regionalnych dyrekcjach LP (Katowice i Szczecin) prowadzony jest audyt z intencją, by nadal posługiwać się certyfikatem FSC. Jeśli audyt zakończy się wynikiem pozytywnym, obie regionalne dyrekcje Lasów Państwowych otrzymają taką możliwość do końca sierpnia. Certyfikat FSC pozwala na podniesienie konkurencyjności polskich produktów drzewnych na arenie międzynarodowej. W Polsce certyfikat FSC posiada około 2,4 tys. przedsiębiorstw.

3. Czy w dalszym ciągu na tak dużą skalę jak w czasach rządów PiS dokonywana jest sprzedaż polskiego drewna poza granice kraju? Jeśli w dalszym ciągu jest prowadzony tak duży eksport polskiego drewna, to czy podjęto działania zmierzające do jego ograniczenia? I czy są plany aby eksport polskiego drewna ograniczyć aby było go więcej dla polskich przedsiębiorców?

Ministerstwo Klimatu i Środowiska planuje prace nad zakazem wywozu nieprzetworzonego drewna z Polski poza granice Unii Europejskiej w następnych latach. Od roku 2025 system sprzedaży drewna będzie promować lokalny przerób surowca. Od tego właśnie roku w systemie sprzedaży drewna przez Lasy Państwowe pojawi się punktacja, która będzie promować taki właśnie przerób.

W latach 2019-2023 za granicę sprzedano 14,3 mln ton nieprzetworzonego drewna, a w ubiegłym roku było to 2,2 mln ton. W latach 2019-2023 najwięcej nieprzetworzonego drewna wyeksportowano do Niemiec - 5,3 mln ton; wysyłka drewna do naszych zachodnich sąsiadów stanowiła 37 proc. eksportu w tym czasie. Na dalszym miejscu znalazły się "inne kraje", do których wysłano 5,1 mln ton drewna (35 proc.), a na kolejnym – Chiny, 4 mln ton drewna, czyli 28 proc. eksportu tego surowca. Według informacji z Lasów Państwowych, Lasy Państwowe nie eksportują drewna bezpośrednio. Robią to pośrednicy sprzedający drewno do państw trzecich. Jest to, niestety, póki co zgodne z obowiązującym prawem.

W połowie marca br. Pani Minister Paulina Hennig-Kloska informowała o przygotowaniu przez ministerstwo dziewięciu wspomnianych wyżej rekomendacji, które mają ograniczyć eksport nieprzetworzonego drewna z Polski. Jedną z nich jest skierowanie większej puli drewna do stałych i wieloletnich klientów Lasów Państwowych, tych, którzy mają historię zakupową. Chodzi również o większe premiowanie przy sprzedaży drewna tych przedsiębiorców, którzy będą go w większym zakresie przetwarzać w Polsce; promowani mają być również odbiorcy, którzy przerabiają drewno blisko jego pozyskania. Rozwiązania tej kwestii były prezentowane przez DGLP 5 września na spotkaniu z przemysłem drzewnym przy udziale MKiŚ.

Nowe zasady sprzedaży drewna, jak też opracowywane zmiany prawne, ograniczą eksport tak, aby polskie drewno służyło rodzimej gospodarce.

4. Czy istnieje możliwość ustabilizowania ceny drewna tak aby nie dochodziło do drastycznych skoków cen o ok. 30% w przeciągu 6 miesięcy?

Działania Ministerstwa będą sprzyjać stabilizacji cen. Jednak ostateczny poziom cen drewna w umowach ustalany jest przez przedsiębiorców w ramach wolnorynkowych procedur sprzedaży drewna. Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. z 2024 r. poz. 594) zakazane są porozumienia, których celem jest wyeliminowanie, ograniczenie lub naruszenie w inny sposób konkurencji na rynku właściwym, polegające między innymi na ustaleniu, bezpośrednio lub pośrednio, cen i innych warunków zakupu lub sprzedaży towarów.

5. W związku z tak dużym kryzysem w branży drzewnej i problemami przedsiębiorców, czy podjęto próby pomocy przedsiębiorcom z branży drzewnej? Czy renegocjowano lub podjęto próby renegocjacji przez Regionalne Dyrekcje Lasów Państwowych, umów zawartych z przedsiębiorcami z branży drzewnej?

6. Jaka jest możliwość odstąpienia od kar umownych albo chociażby obniżenia kar umownych jakimi obecnie obciążani są przedsiębiorcy przez Regionalne Dyrekcje Lasów Państwowych, tak aby nie pogrążyć jeszcze bardziej przedsiębiorców, którzy i tak znaleźli się w trudnej sytuacji finansowej?

Na pytania nr 5 i 6 pozwalam sobie odpowiedzieć łącznie, ponieważ dotyczą tych samych treści. Przede wszystkim informacje o „kryzysie branży drzewnej” są mocno przesadzone i brak na nie rzetelnych dowodów. Co do dotychczasowych form pomocy przedsięwziętych przez Ministerstwo, to zostały one wyeksplikowane już w odpowiedziach na pytania od nr 1 do nr 3. Ministerstwo na pewno będzie szukać kolejnych form i informować o nich.

Należy jednak też zauważyć, że bezpośrednia pomoc przedsiębiorcom polegająca na renegocjacji umów, podobnie jak odstąpienie od kar, jest pomocą publiczną. Dodatkowo odstąpienie od kar wymaga regulacji na poziomie ustawowym oraz zgody Komisji Europejskiej określającej ramy programu pomocy. Obniżenie kar jest możliwe przez miarkowanie określone przez sąd w procesie sądowym. W ramach pomocy przedsiębiorcom funkcjonuje zarządzenie nr 76 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 10 lipca

2023 r. w sprawie udzielania ulg w spłacie i umarzania należności pieniężnych Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe oraz zawierania ugód dotyczących tych należności (ze zm.). Z zarządzeniem można zapoznać się poprzez Biuletyn Informacyjny Lasów Państwowych pod linkiem:

[https://urldefense.com/v3/_https://www.lasy.gov.pl/pl/pro/publikacje/biuletyn-informacyjny-lasow-panstwowych/2023/bilp-8-9-2023i.pdf/view_!!OmPWijQ7!UR1hqKe0aQwkLp-PyzcEeGo2tcRuZP9CbQQ7Ulv6m4Fitcmzc6xGYAf-vjo7eC-yK3rnWOXSbn0iVW4Ucw_uiRDf44sXEbCtLw\\$](https://urldefense.com/v3/_https://www.lasy.gov.pl/pl/pro/publikacje/biuletyn-informacyjny-lasow-panstwowych/2023/bilp-8-9-2023i.pdf/view_!!OmPWijQ7!UR1hqKe0aQwkLp-PyzcEeGo2tcRuZP9CbQQ7Ulv6m4Fitcmzc6xGYAf-vjo7eC-yK3rnWOXSbn0iVW4Ucw_uiRDf44sXEbCtLw$)

Z wyrazami szacunku,

Z up. Ministra

Mikołaj Dorożala
Podsekretarz Stanu
Podsekretarz Stanu Mikołaj Dorożala
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów